

DE VOEDING IN HET ALGEMEEN

Als wij vogels houden er nog mee willen kweken ook, dienen wij veel aandacht te besteden aan de volgende componenten: de huisvesting, de hygiëne, de medicatie, de kweek zelf en uiteraard de voeding. Een succesrijke kweek wordt voor 50 % bepaald door de voeding alleen !

De voeding kunnen we indelen in drie hoofdgroepen:

- 1) de zaden en de zaadmengelingen;
- 2) het groenvoer, met de insecten toegevinge;
- 3) het eivoer.

1) De zaden en de zaadmengelingen.

Als wij zaad geven aan onze vogels beseffen wij niet genoeg dat "zaad geven" in feite wil zeggen:

- vocht geven
- eiwitten geven
- koolhydraten geven
- vetten geven
- vitamines en mineralen geven.

Al deze factoren samen bepalen de voedingswaarde van uw mengeling.

Zo leerde de analyse ons dat bijvoorbeeld de voedingswaarde van negerzaad er als volgt uit ziet:

vocht 6,6 %; ruw eiwit 20,7 %; ruw vet 42,2 %; ruwe celstof 13,8 %; as 3,9 %; zetmeel en suiker 13,1%; vert. eiwitten -

Uit deze gegevens kunnen wij o.m. besluiten dat negerzaad om te beginnen zeer vetrijk is (42,2 %), eiwitrijk is (20,7 %) en in het asgedeelte (3,9 %), zitten de mineralen of oligo-elementen.

Van de meeste zaden kennen we via de voedingstabellen de verschillende samenstelling.

Het onderzoek bleef niet beperkt tot deze gegevens, maar de analyse richtte zich op het onderzoek van de eiwitten, de suikers, de vetten en de vitamines en mineralen.

Zo weten wij ondertussen dat de eiwitten opgebouwd zijn uit aminozuren, waarvan er een tiental essentieel zijn voor de vogels. Suikers en vetten daarentegen zijn de energieleveranciers.

Analyse van **perilla** bv. wijst op: ruw eiwit 24,3 %, ruw vet 43,3 %

Wij weten ook dat wij moeten oppassen met het geven van te vetrijke zaden aan onze vogels. Vaak hoort men zeggen dat een zaadmengeling ofwel te vetrijk, ofwel te eenzijdig is samengesteld.

Nu weten wij dat dit terugslaat op de onderlinge verhouding tussen vetten, eiwitten en suikers.

Van een goede samenstelling kan gezegd worden dat deze componenten in de juiste verhouding zijn gemixd.

Willen wij zelf onze zaadmengeling samenstellen dan moeten wij de voedingswaarde van de verschillende afzonderlijke zaden kennen.

Verschillende zaadleveranciers brengen heden ten dage reeds speciale mengelingen op de markt voor onze inlandse vogels. En dit is goed ! Voor elke vogel is er nu bijna een “eigen” mengeling.

Er werd ook bepaald wat de zaden bevatten aan vitaminen en mineralen, alsook wat elke vogel normaal nodig heeft aan vitaminen.

Om u hieromtrent een idee te geven, verwijst ik u naar de volgende tabel:

vitamine A	8000 IE/ kg
vitamine B1	15 mg/ kg
vitamine B2	4,4 mg/ kg
choline	1100 mg/ kg
vitamine E	10 mg/ kg
vitamine PP	40 mg/ kg
pantotheen	6 mg/ kg

Al deze gegevens zijn “richtlijnen” waarbij we rekening moeten houden, om te komen tot een **evenwichtig** samengestelde voeding.

2) Groenvoer en insecten.

De opkomst van de premixen verdrongen de natuurlijke kweekmethode. Dat ligt aan de verder doorgedreven domesticatie bij onze wildzang.

Onkruidplanten- en zaden zijn en blijven de ware voedingsbron van de vogels in de natuur. Ook zij zijn rijk aan eiwitten, vetten, suikers en vitaminen en mineralen, alhoewel men links en rechts durft beweren dat zij alleen water bevatten.

Het toedienen van deze onkruidplanten dient verstandig te gebeuren: niet massaal, wel afwisselend en aangepast. Het is evident dat regelmatig de verdorde plantenresten uit de volière moeten verwijderd worden.

In de natuur vinden de vogels een gans gamma aan insecten. Vandaar dat wij ze ook voorzien, meestal in diepgevroren toestand, van meelwormen, pinky's, buffalowormen en commerciële miereneitjes. Door die toevoeging verhogen wij het percentage aan dierlijke eiwitten, vooral tijdens de kweekperiode.

Verschillende kwekers, voorstanders van de natuurlijke kweekmethode, slagen er zelfs in hun eivoer samen te stellen op basis van natuurlijke producten zoals o.m. caseïne,

3) Het eivoer.

Maar de evolutie ging verder. Zowat twintig jaar geleden verscheen op de markt de eerste premix.

Wat opvalt is, dat de producten, die het laatst bijkwamen, allen een relatief hoog eiwitgehalte hebben.

Dit heeft onder meer als gevolg dat als men deze hoogwaardige premixen gebruikt om het eivoer samen te stellen, men geen extra dierlijke eiwitten aan de vogels hoeft te geven.

Omtrent het gebruik van een normale (12 à 16 %) of een rijke (30 %) en zelfs 75 % eiwit-premix, zijn de wetenschappers het niet eens. Er wordt hard over gediscussieerd.

Dit maakt het voor ons toch extra moeilijk, alhoewel wij heel wat producten gebruikten met een hoog eiwitgehalte:

- graankiemen - 25 % (plant. prot.)
- afgeroomd melkpoeder - 35 %
- soya-koek - 49 %
- biergist - 50 %
- vis- of vleesmeel - 70 %

Wat er ook van is, wij moeten bij onze eivoersamenstelling trachten het referentie-aminozuurpatroon zo goed mogelijk te benaderen.

We weten dat de zaden eiwitten bevatten en dat eiwitten opgebouwd zijn uit aminozuren. Van die aminozuren werd bepaald in welke mate en in welke verhouding zij moeten voorkomen in zaden en in eivoer. Zo geraken we aan de bepaling van het ideale aminozuurpatroon.

Dit ziet er uit als volgt:

Arginine	5 %	
fenyl alanine	3,5 %	
histidine	2 %	
isoleucine	3,8 %	
leucine	7 %	
lysine	5 %	
methionine	2 %	
treonine		3,5 %
triptofaan	1 %	
valine	4,3 %	

Als we nu onze zaadsamenstelling zelf maken of als we een eivoer maken, dan moeten we letten naar dit referentiepatroon.

Een voorbeeld: We mengen negerzaad, kempzaad en witzaad. Dit geeft, alleen wat de aminozuren betreft, de volgende resultaten:

zaadsoort	negerzaad	kempzaad	witzaad	referentie
arginine	8,9	5	9,1	5,0 %
fenyl alanine	6,8	5,8	7,7	3,5 %
histidine	2,2	3,9	2,1	2,0 %
isoleucine	4,3	4,4	4,0	3,8 %
leucine	6,2	7,7	6,6	7,0 %
lysine	3,7	2,7	2,0	5,0 %
methionine	4,3	4,0	3,8	2,0 %
treonine	3,5	3,8	2,3	3,5 %
triptofaan	1,5	1,5	1,9	1,0 %
valine	5,4	6,3	3,4	4,3 %

vergelijk die gehalten met het referentie-aminozuur-patroon !

De juiste combinatie bekomen is computerwerk.

In realiteit gaat het om een zo goed mogelijke **benadering**.

Een "goede" zaadsamenstelling: moet het best mogelijke aminozuurpatroon vertonen t.o.v. het referentiepatroon

- * het moet een goede eiwit/vetverhouding hebben;
- * het moet een zo groot mogelijk gehalte hebben aan mineralen en vitaminen;
- * het moet die zaden bevatten, die de vogels graag opnemen.